

ARE YOU AFRAID OF THE DARK? BIRKAT HASHKIVENU

1. PS 91

א יֵשֵׁב, בְּסֵתֶר עֲלִיוֹן; בְּצֵל שָׁדַי, יִתְלוֹנֵן.
 ב אִמֵּר--לִיהוָה, מַחְסִי וּמְצוּדָתִי; אֱלֹהֵי, אֲבֹתַי-בּוֹ.
 ג כִּי הוּא יִצִּילְךָ, מִפַּח יְקוֹשׁ; מִדְּבַר הַוּוֹת.
 ד בְּאֲבָרְתוֹ, יִסֹּךְ לָךְ--וְתַחַת-כְּנָפָיו תִּחְסֶה; צְנֹה וְסִתְרָה אֲמִתּוֹ.
 ה לֹא-תִירָא, מִפֶּחַד לַיְלָה; מִחַץ, יַעוֹף יוֹמָם.
 ו מִדְּבַר, בְּאִפְלֵ יְהִלְךָ; מִקְטָב, יִשׁוּד צְהָרִים.
 ז יִפֹּל מִצִּדְךָ, אֶלְךָ--וּרְבֵבָה מִימִינְךָ: אֵלֶיךָ, לֹא יִגָּשׁ.
 ח רַק, בְּעֵינֶיךָ תִּבְטֵחַ; וְשִׁלְמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה.
 ט כִּי-אֲתָה יְהוָה מַחְסִי; עֲלִיוֹן, שְׁמֵת מְעוֹנֶיךָ.
 י לֹא-תֵאָנֶה אֵלֶיךָ רָעָה; וְנִגַּע, לֹא-יִקְרַב בְּאִהְלֶךָ.
 יא כִּי מִלְּאֲכִיו, יִצְוֶה-לָךְ; לְשִׁמְרֶךָ, בְּכָל-דְּרָכֶיךָ.
 יב עַל-כַּפַּיִם יִשְׁאוּנֶךָ: פֶּן-תִּגַּף בְּאֲבֹן רִגְלֶךָ.
 יג עַל-שַׁחַל וּפְתָן, תִּדְרֹךְ; תִּרְמַס כְּפִיר וְתַנִּין.
 יד כִּי בִי תִשָּׁק, וְאִפְלֹטָהוּ; אֲשַׁגְּבֶהוּ, כִּי-יָדַע שָׁמַי.
 טו יִקְרָאנִי, וְאֶעֱנֶהוּ--עַמּוֹ-אֲנֹכִי בְּצָרָה; אֲחַלְצֶהוּ, וְאֲכַבְּדֶהוּ.
 טז אֲרֹךְ יָמִים, אֲשַׁבֵּיעָהוּ; וְאִרְאֶהוּ, בִּישׁוּעָתִי.

He that dwelleth in the secret place of the most High shall abide under the shadow of the Almighty. (2) I will say of the LORD, He is my refuge and my fortress: my God; in him will I trust. (3) Surely he shall deliver thee from the snare of the fowler, and from the noisome pestilence. (4) He shall cover thee with his feathers, and under his wings shalt thou trust: his truth shall be thy shield and buckler. (5) Thou shalt not be afraid for the terror by night; nor for the arrow that flieth by day; (6) Nor for the pestilence that walketh in darkness; nor for the destruction that wasteth at noonday. (7) A thousand shall fall at thy side, and ten thousand at thy right hand; but it shall not come nigh thee. (8) Only with thine eyes shalt thou behold and see the reward of the wicked. (9) Because thou hast made the LORD, which is my refuge, even the most High, thy habitation; (10) There shall no evil befall thee, neither shall any plague come nigh thy dwelling. (11) For he shall give his angels charge over thee, to keep thee in all thy ways. (12) They shall bear thee up in their hands, lest thou dash thy foot against a stone. (13) Thou shalt tread upon the lion and adder: the young lion and the dragon shalt thou trample under feet. (14) Because he hath set his love upon me, therefore

will I deliver him: I will set him on high, because he hath known my name. (15) He shall call upon me, and I will answer him: I will be with him in trouble; I will deliver him, and honour him. (16) With long life will I satisfy him, and shew him my salvation.

2. MATT 4:1-11

Then was Jesus led up of the Spirit into the wilderness to be tempted of the devil. (2) And when he had fasted forty days and forty nights, he was afterward an hungred. (3) And when the tempter came to him, he said, If thou be the Son of God, command that these stones be made bread. (4) But he answered and said, It is written, *Man shall not live by bread alone, but by every word that proceedeth out of the mouth of God*. (5) Then the devil taketh him up into the holy city, and setteth him on a pinnacle of the temple, (6) And saith unto him, If thou be the Son of God, cast thyself down: for it is written, *He shall give his angels charge concerning thee: and in their hands they shall bear thee up, lest at any time thou dash thy foot against a stone*. (7) Jesus said unto him, It is written again, *Thou shalt not tempt the Lord thy God*. (8) Again, the devil taketh him up into an exceeding high mountain, and sheweth him all the kingdoms of the world, and the glory of them; (9) And saith unto him, All these things will I give thee, if thou wilt fall down and worship me. (10) Then saith Jesus unto him, *Get thee hence, Satan: for it is written, Thou shalt worship the Lord thy God, and him only shalt thou serve*. (11) Then the devil leaveth him, and, behold, angels came and ministered unto him.

3. PS 121

א שיר, למעלות:

אָשָׂא עֵינַי, אֶל-הַהָרִים-- מֵאֵין, יְבֹא עֲזָרִי.

ב עֲזָרִי, מֵעַם יְהוָה-- עֲשֵׂה, שָׁמַיִם וָאָרֶץ.

ג אֶל-יְתֵן לְמוֹט רַגְלִי; אֶל-יְנוּם, שֹׁמְרֵךְ.

ד הַגֵּה לֹא-יְנוּם, וְלֹא יִישָׁן-- שׁוֹמֵר, יִשְׁרָאֵל.

ה יְהוָה שֹׁמְרֵךְ; יְהוָה צִלְךָ, עַל-יַד יְמִינֶךָ.

ו יוֹמָם, הַשֶּׁמֶשׁ לֹא-יִכְבֶּה; וַיְרַח בַּלַּיְלָה.

ז יְהוָה, יִשְׁמְרֶךָ מִכָּל-רָע: יִשְׁמֹר, אֶת-נַפְשֶׁךָ.

ח יְהוָה, יִשְׁמֹר-צִאתְךָ וּבואְךָ-- מִעֵתָה, וְעַד-עוֹלָם.

A Song of degrees. I will lift up mine eyes unto the hills, from whence cometh my help. (2) My help cometh from the LORD, which made heaven and earth. (3) He will not suffer thy foot to be moved: he that keepeth thee will not slumber. (4) Behold, he that keepeth Israel shall neither slumber nor sleep. (5) The LORD is thy keeper: the LORD is thy shade upon thy right hand. (6) The sun shall not smite thee by day, nor the moon by night. (7) The LORD shall preserve thee from all evil: he shall preserve thy soul. (8) The LORD shall preserve thy going out and thy coming in from this time forth, and even for evermore.

4. SIFRE NUMBERS 40

ר' יצחק או'. "וישמ". מיצר הרע. כן הוא אומ'. "כי ייי יהיה בכסלך ושמר רגל' מלכד".

[...]

ד-א'. "וישמ". מן המזיקין. כן הו או'. "כי מלאכיו יצוה לך לשמ" וג'.

R. Isaac says: *and keep you from the evil yetzer. And so he says, for the Lord will be your aid, and keep your feet from entrapment.*

Another matter: *and keep you from the harmers. And so he says, for He will appoint His angels and keep you in all your ways.*

5. YERUSHALMI BERAKHOT 4:5

אמ' ר' אבון. "בנוי לתלפיות". תל שכל הפיות מתפללין עליו. בברכה בקרית שמע ובתפילה. בברכה. בונה ירוש'. בתפילה. אלהי דוד ובונה ירוש'. בקרית שמע. פורש סוכת שלום עלינו ועל עמו יש' ועל ירוש'.

R. Abun says, built "letalpiyot" - the tel that all mouths (piyot) pray to. In grace [after meals], in shema and in prayer. In grace, builder of Jerusalem. In tefilla, God of David and builder of Jerusalem. In shema, spreader of a canopy of peace on us and on his people Israel and on Jerusalem.

6. DEVARIM RABBAH SHOFTIM 15

אריל. חביב (הוא) השלום שכל חותמותיהן של ברכות אינן אלא בשלום. ק'ש חותמה. פורש סוכת שלום. התפלה חותמה בעושה שלום. ברכת כהנים "וישמ לך שלום".

Resh Lakish said: peace is beloved, for all the prayers end with nothing but peace. The shema ends with *spreader of a canopy of peace*. Prayer ends with *maker of peace*. The priestly blessing – *and may He grant you peace*.

7. RAV NATRONAI GAON, RESPONSA 142

כך אמ' רב נטרונאי גאון ז"ל. בלילי ימים טובים שחותמין ב'א יי' פורש סוכת שלום עלינו ועל עמו ישראל מנחם ציון ובונה ירושלם. אסור לחתום כך. שכך אמרו חז"ל. ר' אומ'. אין חותמין בשתים.

Thus said Rav Natronai Gaon. [Regarding] festival evenings, that they end *spreader of a canopy of peace on us and on his people Israel, comforter of Zion and builder of Jerusalem*. This ending is forbidden, for so said our sages: Rabbi says: we do not end with two.

8. "HALAKHOT FROM AN OLD SIDDIR" (ST. PETERSBURG, ANTONIN 112)

והכי אמ' רב נטרונאי ריש מתיבתא. בלילי שבתות בברכות אחרונות שבקריית שמע אין מברכין אחריהן כל עיקר אלא קידושא לאלתר. ומדברי חכמ' ברכה זו אינה כלל. שכך שנינו. "ובערב מברך שתים לפניה ושתים לאחריה" >משנה. ברכות א, ד. <. ואילו הן. גאל ישראל ושומר עמו ישראל לעד. ומיד עומדין ומתפללין תפילת הערב.

Thus said Rav Natronai, the head of the Yeshiva. On Sabbath eves, we do not say any blessing after the last blessings of the shema, but say Kaddish right away. And this [former] blessing is not from the words of the sages, for so we learned (m. Ber. 1:4) *in the evening he says two before it and two after it*. And these are *Redeemer of Israel* and *Keeper of his people Israel forever*. And then we stand and say the evening prayer.

דאמ' רב יהודה אמ' שמואל. תפילת הערב. רבן גמליאל אומ'. חובה. ר' יהושע אומר. רשות. והלכה כדברי האומר. חובה. סומך שומר עמו ישראל לעד לתפילה. ולרב דאמ'. הלכה כדברי האומר. רשות. כיון דרשות היא מפסיק בקדיש. כלומ'. נסתיימה תפילה. הרוצה לצאת יוצא.

For thus said Rav Yehuda in the name of Samuel. The evening prayer – Rabban Gamaliel says it is obligatory and R. Joshua says it is optional. And the law is like those who say it is obligatory. And so he should connect *keeper of his people Israel forever* to the prayer. And according to Rav who says the law is like those who say it is optional, since it is optional he should "buffer" with kaddish, meaning: the prayer is over, if anyone would like to leave, they can.

[...]

ודבר זה בחול. אבל בשבת דשכיחי מזיקין וצריכין ישראל למהר ליכנס בבתייהן מפני סכנת שידיים ושלא ייכבה הנר? ס'לקוה והעמידוה על דברי חכמים. וכך מנהג בשתי ישיבות.

And this is all during the week. But on Shabbat, when the harmers are abundant, and Israel need to go home quickly because of the danger of ghosts, and so the candle will not go out, they removed [the blessing] and returned to the words of the sages. And this is the custom of the two yeshivas.

והכי אמ' רב שר-שלום ראש ישיבת גאון ישראל. בשומר עמו ישראל לעד בישיבה ובבית רבינו שבבבל אין מנהג לומר. אלא חותמין פורש סוכת שלום.

And thus said Rav Sar Shalom, the head of Yeshivat Geon Israel. We do not have a custom to say *keeper of Israel forever* in the Yeshiva and in our rabbi's house in Babylon. Rather, we say *spreader of a canopy of peace*.

ועונין. "ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם. ביני ובין בני יש' אות היא לעולם כי ששת ימים עשה יי' את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש". ומיד אומ' קדיש ועומדין בתפילה.

And all answer *and the people Israel shall keep the Sabbath to make the Sabbath for all their generations, an eternal covenant. It is a sign between Me and the children of Israel, forever, that in six days the Lord created the heaven and the earth, and on the seventh day he stopped and rested*. And then they say kaddish, and pray.

9. ZOHAR, PARASHAT BERESHIT 48A

ת"ח כד אתקדש יומא במעלי שבתא סוכת שלום שריא ואתפריסת בעלמא, מאן סוכת שלום דא שבתא וכל רוחין ועלעולין ושדין וכל סטרא דמסאבא כלהו תמירין ועאלין בעינא דריחייא דנוקבא דתהומא רבא, דהא כיון דאתער קדושתא על עלמא רוח מסאבא לא אתער בהדיה, ודא עריק מקמיה דדא, וכדין עלמא בנטירו עלאה ולא בעינן לצלאה על נטירו כגון שומר את עמו ישראל לעד אמן, דהא דא ביומא דחול אתתקן דעלמא בעיא נטירו, אבל בשבת סוכת שלום אתפריסא על עלמא ואתנטיר בכל סטרין

ואפילו חייבי גיהנם נטירין אינון וכלא בשלמא אשתכחו עלאין ותתאין ובגין כך בקדושא דיומא מברכינן הפורס סבת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלם אמאי על ירושלם אלא דא היא מדורא דההיא סכה, ובעינא לזמנא לההיא סכה דאתפרסת עלנא ולמשרא עמנא ולמהוי (ד"א מגינא) עלנא כאמא דשרייא על בנין ובג"ד לא דחלין מכל סטירין.

Come and see: when the day is sanctified on the Sabbath eve, a canopy of peace is made and is spread in the world. What is a canopy of peace, it is the Sabbath. And all spirits and risers and ghosts and all the dirty sides all disappear and go into the eye of the millstone that is made in the great abyss, since when holiness stirs in the world, the dirty spirit does not stir in it, and this leaves in the face of that, and so the world is protected perfectly and we do not need to pray for protection, like *keeper of his people Israel forever Amen*, for this was instituted for the weekday in which the world requires keeping, but on the Sabbath, a canopy of peace is spread over the world and it is protected from all sides and even those condemned to hell are protected, and all are in great peace, high and low, and thus on the onset of the day we say *spreader of a canopy of peace on us and all His people Israel and on Jerusalem*. Why on Jerusalem? Because that is the place of that canopy, and it wishes to invite us to this sukkah that is spread over us and be with us and be protective of us, like a mother that rests on her children, and so you should not be afraid from any side.

10. BAVLI PESAHIM 112:2

תניא. לא יצא אדם יחידי לא בלילי רביעי ולא בלילי שבת מפני שאגרת בת מחלת יוצא היא ושמנדה- עשרה רבוא מלאכי חבלה.

It was taught: a person should not walk outside alone on Wednesday nights or Friday nights, since Agrat b. Mahlat walks outside, she and eighteen thousand killer angels.

11. BAMIDBAR RABBAH 12:3

"לא תירא מפחד לילה". מן אגרת בת מחלת ומרכבתה ולא מכל המזיקים המושלים בלילה.

Fear not the dread of night, from Agrat b. Mahlat and her chariot and all of the harmers who rule the night.

12. R. ISAAC TIRANA, SEFER MINHAGIM

וצריכין ישראל למדהר לבהכ"נ בע"ש קודם שתשקע החמה. לפי שיש אגרת בת מחלת שיוצאת בליל שבת, לכן אומר ופרוש וכו'.

Israel should hurry to synagogue on Sabbath eves before sundown, for Agrat b. Mahlat roams on Friday nights, so he should say *and spread etc.*